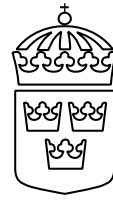

Regeringens proposition

2025/26:85

Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

Prop.
2025/26:85

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 december 2025

Ulf Kristersson

Anna Tenje
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att det ska införas bestämmelser om krav på skyndsamhet och preklusionsfrister i mål om överprövning av upphandlingar och av fondavtals giltighet enligt lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.

Det huvudsakliga syftet med förslagen är att effektivisera domstolarnas handläggning av sådana mål.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.....	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.....	6
4.1	Krav på skyndsamhet införs	6
4.2	Preklusionsfrister införs	7
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	10
6	Konsekvenser.....	11
6.1	Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna.....	11
6.2	Konsekvenser för aktörer i upphandlingen.....	11
6.2.1	Konsekvenser för Fondtorgsnämnden	11
6.2.2	Konsekvenser för fondförvaltare.....	11
6.3	Övriga konsekvenser	11
7	Författningskommentar.....	12
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.....	14
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	15
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	17
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	18
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 december 2025		19

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2025/26:85

Regeringens förslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.

Förslag till lag om ändring i lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

dels att 3 kap. 15 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 3 kap. 4 a–4 d §§, och närmast före 3 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Handläggningen i domstol

4 a §

Mål om överprövning av en upphandling eller av ett fondavtals giltighet ska handläggas skyndsamt.

4 b §

En omständighet som den sökande fondförvaltaren åberopar till grund för sin talan senare än tre veckor från den dag då ansökan om överprövning kom in till förvaltningsrätten får beaktas av rätten endast om fondförvaltaren gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

4 c §

En omständighet som en part åberopar till grund för sin talan först i kammarrätten får beaktas av rätten endast om parten gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

4 d §

Bestämmelserna i 4 b och 4 c §§ gäller inte vid en överprövning av

15 §

Vid beräkningen av längden av en avtalsspärr samt av tiodagarsfrister enligt 9 § och tidsfrister för ansökan om överprövning ska 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid tillämpas.

Vid beräkningen av längden av en avtalsspärr samt av *treveckorsfrister enligt 4 b §*, tiodagarsfrister enligt 9 § och tidsfrister för ansökan om överprövning ska 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.
 2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 4 b–4 d §§ tillämpas inte på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Inom Socialdepartementet har promemorian Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg tagits fram. I promemorian föreslås att bestämmelser om skyndsamhet och preklusionsfrister ska införas för mål om överprövning av en upphandling och mål om överprövning av ett fondavtals giltighet enligt lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2025/01161).

I propositionen behandlas promemorians förslag.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 20 november 2025 att inhämta Lagrådets yttrande över ett lagförslag som överensstämmer med lagförslaget i denna proposition. Lagrådet lämnade förslaget utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*.

4 Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

4.1 Krav på skyndsamhet införs

Regeringens förslag

Ett skyndsamhetskrav ska införas för mål om överprövning av en upphandling och mål om överprövning av ett fondavtals giltighet enligt lagen om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på eller invändningar mot förslaget.

Pensionsmyndigheten och *Fondtorgsnämnden* instämmer i förslaget. *Fondbolagens förening* tillstyrker förslaget.

Stockholms universitet (juridiska fakulteten) framför att det är bra om reglerna harmonierar med övriga lagar om offentlig upphandling, och att

det skulle vara intressant för den fortsatta behandlingen om någon effekt kunde utläsas av de krav på skyndsamhet som redan har införts i övriga upphandlingslagar. Prop. 2025/26:85

Skälen för regeringens förslag

Den 1 juli 2022 infördes regler om skyndsamhetskrav i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, förkortad LOU, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, förkortad LUF, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, förkortad LUK och lagen (2011:1029) om upphandling av försvars- och säkerhetsområdet, förkortad LUFs. Kravet är utformat på så sätt att mål om överprövning av en upphandling eller av ett avtals giltighet ska handläggas skyndsamt (se t.ex. 20 kap. 5 a § LOU). Ett syfte med att införa kravet var att det kunde bidra till en mer enhetlig handläggning av målen vilket i sin tur kunde antas medföra mer förutsebara handläggningstider i de enskilda målen. För den andel av målen som tar längre tid ansågs skyndsamhetskravet dessutom kunna få effekt på handläggningstiderna. Genom skyndsamhetskravet skulle domstolarna också få ett tydligt lagstöd för att hålla nere tiderna för kommunikering och vara restriktiva med anstånd för yttrande (prop. 2021/22:120 s. 30–35).

Frågan om skyndsamt handläggning i domstol behandlades inte när lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg, förkortad LUP, infördes. Samma skäl som anfördes till stöd för att införa skyndsamhetskravet i övriga upphandlingslagar gör sig dock gällande även i fråga om LUP. Det saknas skäl att särbehandla mål om överprövning enligt den lagen i förhållande till sådana mål enligt övriga upphandlingslagar. Regeringen anser att någon sådan utredning om det befintliga skyndsamhetskravet, som *Stockholms universitet* nämner, inte behövs.

Regeringen föreslår därför att ett skyndsamhetskrav ska införas även för överprövningsmål enligt LUP. Det innebär att mål om överprövning av en upphandling eller av ett fondavtals giltighet enligt LUP ska handläggas skyndsamt.

4.2 Preklusionsfrister införs

Regeringens förslag

I mål om överprövning av upphandling och mål om överprövning av ett fondavtals giltighet enligt lagen om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg ska det införas regler om preklusion (s.k. preklusionsfrister) som innebär att omständigheter som fondförvaltaren åberopar till grund för sin talan efter tre veckor från den dag då ansökan kom in till förvaltningsrätten, endast ska få beaktas av rätten om fondförvaltaren gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det. En omständighet som en part åberopar till grund för sin talan först i kammarrätten ska endast få beaktas av rätten om parten gör sannolikt

att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

Preklusionsfristerna ska dock inte gälla vid en överprövning av ett fondavtals giltighet på yrkande av en fondförvaltare under en pågående överprövning av en upphandling.

Om preklusionsfristen i förvaltningsrätten skulle löpa ut på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton ska fristen i stället löpa ut nästa vardag.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på eller invändningar mot förslaget.

Pensionsmyndigheten och *Fondtorgsnämnden* instämmer i förslaget. *Fondbolagens förening* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag

I LUP finns det inte några bestämmelser om preklusionsfrist i upphandlingsmål. Frågan om ifall preklusionsfrister skulle införas vid upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg behandlades i förarbetena till LUP, närmare bestämt i Premiépensionsutredningens betänkande Ett bättre premiepensionssystem (SOU 2019:44). Utredningen gjorde bedömningen att det för tillfället inte var aktuellt med bestämmelser om preklusionsfrist vid sådana upphandlingar. Det resonerades i betänkandet visserligen om huruvida det borde införas en sådan preklusionsfrist som Överprövningsutredningen i betänkandet Överprövning av upphandlingsmål m.m. (SOU 2015:12) hade föreslagit skulle införas i upphandlingslagarna. Samtidigt konstaterades även att Överprövningsutredningens förslag då inte hade lett fram till lagstiftning och att det var svårbedömt om förslagen skulle komma att leda till lagstiftning. Premiépensionsutredningen bedömde därför att det fanns skäl att avvakta det då pågående lagstiftningsarbetet innan det införas bestämmelser om någon form av preklusionsfrist vid upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg (SOU 2019:44 s. 424–427). I propositionen Ett bättre premiepensionssystem (prop. 2021/22:179) berördes frågan om preklusionsfrister inte alls.

De bestämmelser om preklusionsfrister som numera finns i LOU, LUF, LUK och LUF3 är ytterst resultatet av det då pågående lagstiftningsarbete som nämns i betänkandet Ett bättre premiepensionssystem (SOU 2019:44).

I respektive upphandlingslag finns det två preklusionsregler: en för processen i förvaltningsrätten och en för processen i kammarrätten. Preklusionsfristen i förvaltningsrätten är utformad så att omständigheter som en leverantör, i ett mål om överprövning av upphandling eller av ett avtals giltighet, åberopar till grund för sin talan efter att det gått tre veckor från den dag då ansökan kom in till förvaltningsrätten, endast får beaktas

av rätten om leverantören gör sannolikt att denne inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det. Preklusionsfristen i kammarrätten innebär att en omständighet som en part åberopar till grund för sin talan först i kammarrätten endast får beaktas av rätten om parten gör sannolikt att denne inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det (se t.ex. 20 kap. 5 b och 5 c §§ LOU). Dessa preklusionsfrister gäller dock inte vid en överprövning av ett avtals giltighet på yrkande av en leverantör under en pågående överprövning av en upphandling (se t.ex. 20 kap. 5 d § LOU).

Som skäl för att införa bestämmelserna om preklusionsfrist anfördes bl.a. följande. Det finns exempel i förvaltningsprocessen på måltypen där behovet av ett snabbt avgörande, förutsebarhet i processen eller prejudikat har ansetts motivera införandet av preklusionsfrister. Behoven av skyndsamhet och förutsebarhet kan i sig anses tala för att sådana frister bör införas även i upphandlingsmålen. Regler om preklusion skulle vidare kunna motiveras av det i regel förhållandevis jämna styrkeförhållandet mellan parterna i dessa mål och det långtgående ansvar för utredningen i målet som ålagts dem. En preklusionsregel i förvaltningsrätten framstår inte i sig som orimligt betungande för leverantörer och kan inte antas bli mer betungande för domstolarna än andra liknande processuella regler som domstolarna har att ta ställning till. Fördelarna med en preklusionsfrist bedöms sammantaget väga tyngre än nackdelarna. En preklusionsfrist även i kammarrätten skulle bidra till att tyngdpunkten i prövningen i ännu högre grad förläggs till första instans. Parterna uppträder vidare i domstolen i egenskap av näringsidkare. De får därmed förutsättas ha tillräcklig förmåga att tillvarata sin rätt till överprövningen. En regel som begränsar parternas rätt att åberopa nya omständigheter i kammarrätten framstår därför som godtagbar ur rättssäkerhetssynpunkt. Överprövning av ett avtals giltighet på yrkande av en leverantör under pågående överprövning av en upphandling bör uttryckligen undantas från reglerna om preklusion. (Prop. 2021/22:120 s. 42–54.)

Samma skäl kan anföras när det gäller överprövning av upphandling och av fondavtals giltighet enligt LUP. Det saknas enligt regeringen anledning att särbehandla mål om överprövning enligt den lagen i förhållande till sådana mål enligt övriga upphandlingslagar. Det föreslås därför att det i LUP införs bestämmelser om preklusionsfrister som överensstämmer med de ovan beskrivna bestämmelserna i övriga upphandlingslagar.

I samband med att bestämmelserna om preklusionsfrister infördes i LOU, LUF, LUK och LUFSS infördes även bestämmelser som gör att 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid ska tillämpas vid beräkningen av när preklusionsfristen i förvaltningsrätt ska anses löpa ut (se t.ex. 20 kap. 18 § LOU). Det innebär att om en preklusionsfrist löper ut på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton ska fristen i stället anses löpa ut nästa vardag (jfr prop. 2021/22:120 s. 54). Detsamma bör gälla för de preklusionsfrister som nu föreslås. Regeringen föreslår därför att det i LUP ska anges att 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid ska tillämpas vid beräkningen av när preklusionsfristen i förvaltningsrätten ska anses gå ut.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026. Bestämmelserna om preklusionsfrister ska inte tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Majoriteten av remissinstanserna framför inga särskilda synpunkter på förslagen.

Förvaltningsrätten i Stockholm föreslår en alternativ övergångsbestämmelse enligt vilken bestämmelserna om preklusionsfrister inte ska tillämpas i mål där ansökan om överprövning inkommit till förvaltningsrätten före ikraftträdandet. Enligt förvaltningsrätten får preklusionsfristerna därigenom effekt tidigare än med promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag

De föreslagna lagändringarna, som syftar till att effektivisera förfarandet vid överprövning av upphandlingar på premiepensionens fondtorg, bör träda i kraft den 1 juli 2026. Eftersom motsvarande regler redan gäller för offentlig upphandling på andra områden bör det inte krävas några omfattande informations- och utbildningsinsatser eller anpassningar i övrigt för parterna eller domstolarna.

När det gäller bestämmelserna om preklusionsfrister är det med hänsyn till parternas rättssäkerhet nödvändigt att samma regler gäller under hela överprövningsprocessen. Av detta följer att de processuella reglerna bör vara lika för samtliga eventuella överprövningar av en och samma upphandling. Detta uppnås inte genom den bestämmelse som *Förvaltningsrätten i Stockholm* föreslår. Bestämmelserna om preklusionsfrist bör därför inte tillämpas i sådana mål där upphandlingen har påbörjats före ikraftträdandet. Regeringen gjorde samma bedömning vid införandet av preklusionsreglerna i övriga upphandlingslagar (prop. 2021/22:120 s. 77 och 78)

6.1 Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Eftersom Fondtorgsnämnden har sin hemvist i Botkyrka kommun är det i princip Förvaltningsrätten i Stockholm och Kammarrätten i Stockholms verksamhet som påverkas av förslagen (jfr 3 kap. 4 § LUP samt 1 och 5 §§ förordningen [1977:937] om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.). Skyndsamhetskravet innebär att handläggningen av målen måste prioriteras i något högre utsträckning än vad som är fallet i dag. Samtidigt medför förslaget om preklusionsfrister att skriftväxlingen, liksom de frågor som rätten måste ta ställning till i målen, i regel kommer att begränsas. Risker för att handläggningstiderna för andra måltypen påverkas bedöms som låga. Regeringen bedömer sammantaget att domstolarna kan hantera förslagen inom befintliga ekonomiska ramar.

6.2 Konsekvenser för aktörer i upphandlingen

6.2.1 Konsekvenser för Fondtorgsnämnden

För Fondtorgsnämnden innebär förslaget varken några ekonomiska konsekvenser eller några övriga konsekvenser av större vikt.

6.2.2 Konsekvenser för fondförvaltare

För fondförvaltare innebär förslaget om preklusionsfrister något högre krav på förmågan att föra en överprövningsprocess. Det kan medföra ett behov av att anlita juridiskt biträde, med ökade kostnader som följd. Den omständigheten att överprövningsprocessen blir snabbare och mer förutsebar torde dock generellt minska kostnaderna för såväl den sökande fondförvaltaren som för övriga förvaltare i en upphandling. Kortare handläggningstider i domstol ger även samtliga fondförvaltare bättre förutsättningar att planera sin verksamhet. Eventuella ökade kostnader för processföringen bedöms kompenseras av de positiva effekterna av förslagen.

6.3 Övriga konsekvenser

Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för kommunerna, för miljön, för jämställdheten eller för Sveriges internationella åtaganden.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

3 kap.

Handläggningen i domstol

4 a § *Mål om överprövning av en upphandling eller av ett fondavtals giltighet ska handläggas skyndsamt.*

Paragrafen är ny och anger att mål om överprövning av en upphandling eller av ett fondavtals giltighet ska handläggas skyndsamt. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Bestämmelsen innebär att målen bör handläggas som s.k. förtursmål i domstolarna, jfr 20 § förordningen (1996:380) med kammarrättsinstruktion och 17 § förordningen (1996:382) med förvaltningsrättsinstruktion. Motsvarande bestämmelse finns i övriga upphandlingslagar, se kommentar till dessa bestämmelser (prop. 2021/22:120 s. 84).

4 b § *En omständighet som den sökande fondförvaltaren åberopar till grund för sin talan senare än tre veckor från den dag då ansökan om överprövning kom in till förvaltningsrätten får beaktas av rätten endast om fondförvaltaren gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.*

Paragrafen är ny och reglerar preklusion i mål om överprövning av en upphandling eller av ett avtals giltighet i förvaltningsrätten. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Enligt paragrafen får en omständighet som fondförvaltaren åberopar till grund för sin ansökan senare än tre veckor från den dag då ansökan kom in till förvaltningsrätten beaktas av rätten endast om fondförvaltaren gör sannolikt att denne inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det. Motsvarande bestämmelse finns i övriga upphandlingslagar, se kommentar till dessa bestämmelser (prop. 2021/22:120 s. 84–86).

4 c § *En omständighet som en part åberopar till grund för sin talan först i kammarrätten får beaktas av rätten endast om parten gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.*

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om preklusion i mål om överprövning av en upphandling eller av ett avtals giltighet i kammarrätten. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Enligt paragrafen får en omständighet som någon av parterna åberopar först i kammarrätten beaktas av rätten endast om parten gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det. Motsvarande bestämmelse

finns i övriga upphandlingslagar, se kommentar till dessa bestämmelser (prop. 2021/22:120 s. 86). Prop. 2025/26:85

4 d § Bestämmelserna i 4 b och 4 c §§ gäller inte vid en överprövning av ett fondavtals giltighet på yrkande av en fondförvaltare enligt 6 §.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om undantag från preklusionsfristerna i 4 b och 4 c §§. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Bestämmelserna om preklusionsfrister ska inte tillämpas vid en sådan överprövning av ett avtals giltighet som, enligt 6 §, sker på yrkande av en fondförvaltare under en pågående överprövning av en upphandling. Det gäller oavsett om taleändringen sker i förvaltningsrätten eller i kammarrätten. Motsvarande bestämmelse finns i övriga upphandlingslagar, se kommentar till dessa bestämmelser (prop. 2021/22:120 s. 86 och 87).

15 § Vid beräkningen av längden av en avtalsspärr samt av *treveckorsfrister enligt 4 b §*, tiodagarsfrister enligt 9 § och tidsfrister för ansökan om överprövning ska 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid tillämpas.

I paragrafen finns en hänvisning till lagen om beräkning av lagstadgad tid. Paragrafen ändras för att även omfatta beräkningen av preklusionsfristen i 4 b §. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Vid beräkningen av preklusionsfristens längd ska 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid tillämpas. Enligt 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid får, om den tid då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas infaller på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, åtgärden vidtas nästa vardag. Det innebär att om utgången av preklusionsfristen annars skulle infalla på någon av de nämnda dagarna, ska utgången av fristen i stället infalla nästa vardag.

Motsvarande bestämmelse finns i övriga upphandlingslagar, se kommentar till dessa bestämmelser (prop. 2021/22:120 s. 87).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 4 b–4 d §§ tillämpas inte på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna behandlas i avsnitt 5.

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 juli 2026. De nya bestämmelserna om preklusion ska dock, enligt *andra punkten*, inte tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Motsvarande ikraftträdande- och övergångsbestämmelser gällde vid införandet av bestämmelser om skyndsamhet och preklusionsfrist i övriga upphandlingslagar, se kommentar till dessa bestämmelser (prop. 2021/22:120 s. 89).

Sammanfattning av promemorian Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

I promemorian lämnas förslag om införande av krav på skyndsamhet samt preklusionsfrister i mål om överprövning av upphandlingar och av fondavtals giltighet enligt lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.

Sedan den 1 juli 2022 finns motsvarande regler om skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövningar enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner och lagen (2011:1029) om upphandling av försvars- och säkerhetsområdet. Det huvudsakliga syftet med promemorians föreslagna ändringar är att effektivisera domstolarnas handläggning av mål om överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg och av fondavtals giltighet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Förslag till lag om ändring i lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

dels att 3 kap. 15 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 3 kap. 4 a–4 d §§, och närmast före 3 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Handläggningen i domstol

4 a §

Mål om överprövning av en upphandling eller av ett fondavtals giltighet ska handläggas skyndsamt.

4 b §

En omständighet som den sökande fondförvaltaren åberopar till grund för sin talan senare än tre veckor från den dag då ansökan om överprövning kom in till förvaltningsrätten får beaktas av rätten endast om fondförvaltaren gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

4 c §

En omständighet som en part åberopar till grund för sin talan först i kammarrätten får beaktas av rätten endast om parten gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

4 d §

Bestämmelserna i 4 b och 4 c §§ gäller inte vid en överprövning av ett fondavtals giltighet på yrkande av en fondförvaltare enligt 6 §.

Vid beräkningen av längden av en avtalsspärr samt av tiodagarsfrister enligt 9 § och tidsfrister för ansökan om överprövning ska 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid tillämpas.

Vid beräkningen av längden av en avtalsspärr samt av *treveckorsfrister enligt 4 b §*, tiodagarsfrister enligt 9 § och tidsfrister för ansökan om överprövning ska 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.
 2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 4 b–4 d §§ tillämpas inte på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2025/26:85

Bilaga 3

Efter remiss har yttrande kommit in från Domstolsverket, Finansinspektionen, Fondbolagens förening, Fondtorgsnämnden, Förvaltningsrätten i Stockholm, Kammarrätten i Stockholm, Konkurrensverket, Pensionsmyndigheten, Stockholms universitet (juridiska fakulteten), Sveriges advokatsamfund och Upphandlingsmyndigheten.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Riksdagens ombudsmän, Svensk försäkring, Svenska bankföreningen och Svensk värdepappersmarknad.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2025-11-26

Närvarande: F.d. justitieråden Ella Nyström och Kristina Svahn Starrsjö
samt justitierådet Jonas Malmberg

Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg

Enligt en lagrådsremiss den 20 november 2025 har regeringen (Socialdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Alexander Dahlman, biträdd av departementssekreteraren Olivia Edman.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 december 2025

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Svantesson, Edholm, Jonson, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottnér, Wykman, Malmer Stenergård, Liljestrand, Bohlin, Carlson, Pourmokhtari, Dousa, Larsson, Britz, Mohamsson, Lann

Föredragande: statsrådet Anna Tenje

Regeringen beslutar proposition Skyndsamhet och preklusionsfrister vid överprövning av upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg